

BALON UÇUŞ OPERASYONLARINA YÖNELİK USUL VE ESASLAR TALİMATI'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TALİMAT

MADDE 1- 06.01.2022 tarihinde yayımlanan Balon Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul Ve Esaslar Talimatının 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ö) ve (v) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" ö) **"SHT-CAM"**, 09/02/2023 tarihinde yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetimi Talimatı'nı,

v) **"SHY-CA"**, 05/11/2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği'ni, "

MADDE 2- Aynı Talimatın 13 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (6) Sıcak hava balonları için, yer rüzgârı, kalkış anında ve yerinde öğrencilerin yalnız uçuşlarında 8 knot, yolculu uçuşlarda 10 knot üzerinde ise balonla uçuş yapılmaz. Sıcak hava balonu dışındaki diğer balonlar için ilgili AFM'de geçen limitler geçerlidir. "

MADDE 3- Aynı Talimatın 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri ile ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

" (1) Yere bağlı balon operasyonları, ilgili balonun AFM'si içerisinde yer alan gereklilikler kapsamında işletme el kitabında tesis edilen prosedürlere göre işletmenin sorumluluğunda icra edilir. Uygulamaya ilişkin prosedürler, operasyon öncesinde Genel Müdürlük onayına tabidir. "

MADDE 4- Aynı Talimatın 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

" (1) Balon paraşüt operasyonları özel operasyon olarak değerlendirilmekte olup, bu Talimatın Ek-1 Altbölüm BAS BOP.BAS.190 ve/veya Ek-1 Altbölüm ADD BOP.ADD.510 maddelerinde yer alan gereklilikler geçerlidir. "

MADDE 5- Aynı Talimatın 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Sıcak hava balonlarının yerden kontrolü ile görevli olan yer ekibi üyelerinin, SHT-BALON RUHSAT Ek-4 (E)'de belirtilen eğitimlere sahip olması gerekmektedir. Eğitimlere sahip olmayan kişilerin yer ekibi üyesi olarak görev almalarına izin verilmeyecektir. Sıcak hava balonu dışındaki balonlar için yer ekibi üyesi gereklilikleri Genel Müdürlükçe ayrıca değerlendirilir.

(2) İşletmeler, her sıcak hava balonu için, kubbe kapasitesine göre, biri ekip şefi olmak üzere, aşağıda belirtilen sayıda yer ekibi üyesi bulundurmak ve konuya ilişkin gerekliliklere işletme el kitabında yer vermek zorundadır:

a) Kubbe kapasitesi 150.000 kübik fit (4.250 m³)'e kadar olan sıcak hava balonları için en az 2

(iki) personel,

b) Kubbe kapasitesi 150.001 kübik fit - 340.000 kübik fit (4.251 m³ - 9.620 m³) arasında olan sıcak hava balonları için en az 3 (üç) personel,

c) Kubbe kapasitesi 340.001 kübik fit - 425.000 kübik fit (9.621 m³ - 12.000 m³) arasında olan sıcak hava balonları için en az 4 (dört) personel,

ç) Kubbe kapasitesi 425.001 kübik fit (12.001 m³) ve üzerinde olan sıcak hava balonları için en az 5 (beş) personel. "

MADDE 6- Aynı Talimatın 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Balon uçuş sahası olarak düzenlenmemiş bölgelerde balon uçuşu gerçekleştirmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ilgili Valilik ve Belediyenin, güvenlik, kültür, tarih ve imar açısından ve bölgeye özel diğer hususlar bakımından uygun görüş yazıları ile birlikte balon uçuş sahası değerlendirme yapılması talebini, "SHGM.UOD.86283779.FR.11-Balon Uçuş Sahası İnceleme Kontrol Formu" ile belirlenen gereklilikler kapsamında Genel Müdürlüğe iletir. "

MADDE 7- Aynı Talimatın 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (2) Uçuşa ait bayrak kararı, kırmızı (uçulamaz), sarı (hazırlık yapılabilir ama uçulamaz) ve yeşil (uçulabilir) olarak Genel Müdürlük veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen SHM tarafından yayınlanır. Kırmızı (uçulamaz) bayrak kararı yayımlandıktan sonra yeniden değerlendirme sonrasında değişiklik yapılması mümkün değildir. "

MADDE 8- Aynı Talimatın 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde eklenmiştir.

" (2) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte bu Talimatın Ek-1 Altbölüm ADD Kısım 4 BOP.ADD.300(a)(1) gerekliliğine haiz olmayan, ancak bu Talimatın yayımlanmasından önce 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarla operasyon yapabilmesine yönelik sürecin bir parçası olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 1 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış uçuş ekipleri için, ilgili uçuş ekibinin talebi üzerine, aşağıdaki gereklilikler geçerli olacaktır:

a) BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 750 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b) 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 10 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

c) Genel Müdürlük bünyesinde görevli kontrol pilotları veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak 1 saatlik kontrol uçuşunda başarılı olması. "

MADDE 9- Aynı Talimatın Ek-1 BOP.BAS.205(a) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a. Balonun tartım işlemi, balonun üreticisi tarafından ya da SHT-CAM'ye uygun bir şekilde yapılacaktır. "

MADDE 10- Aynı Talimatın Ek-1 BOP.ADD.300(a) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, BOP.ADD.300(a)(1)(ç) ile BOP.ADD.300(a)(2) eklenmiş olup, BOP.ADD.300(e) maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

" a) Uçuş ekibi oluşumu, asgari olarak AFM'de belirtildiği gibi veya balon için öngörülen operasyonel sınırlamalara uygun olacaktır.

1) İşletmelerin 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarla operasyon yapabilmesi için bu uçuşlarda görev alması planlanan uçuş ekiplerinin aşağıdaki şartları sağlaması gerekmektedir:

a) Asgari 12 (on iki) ay önce düzenlenmiş BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 550 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b) 335.000 - 425.000 kübik fit arasındaki balonlarda asgari 100 (yüz) saat ticari uçuş tecrübesine sahip olması,

c) 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 20 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

ç) Genel Müdürlük bünyesinde görevli veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması.

2) İşletmelerin 550.000 kübik fit üzerindeki balonlarla operasyon yapabilmesi için bu uçuşlarda görev alması planlanan uçuş ekiplerinin aşağıdaki şartları sağlaması gerekmektedir:

a) BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 1500 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b) 450.000(dahil)-550.000(dahil) kübik fit arasındaki balonlarda asgari 200 saat ticari uçuş tecrübesine sahip olması,

c) 550.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 20 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

ç) Genel Müdürlük bünyesinde görevli veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 550.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması. "

MADDE 11- Aynı Talimatın Ek-1 BOP.ADD.410(a) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a. Balonda 19 (on dokuz)'dan fazla yolcu taşındığı durumlarda veya 475.000 kübik fit ve üzerindeki balonlar ile yapılan operasyonlarda, BOP.ADD.300 maddesinin (a) ve (b) bentleri uyarınca, acil bir durumda yolculara yardımcı olması için uçuş ekibine ilave olarak balon içerisinde bir gözlemci pilot bulunacaktır. "

MADDE 12- Aynı Talimatın Ek-1 BOP.BAS.030(a)(5) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a.5.Uçuş öncesi kontrolün, SHT-CAM kapsamında gerçekleştirilmesini temin edecek; "

MADDE 13- Aynı Talimatın Ek-1 BOP.ADD.040(c)(3) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" c.3.SHY-CAM kapsamında sürekli uçuşa elverişlilik. "

MADDE 14- Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

MADDE 2- Aynı talimatın 13 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (6) Sıcak hava balonları için, yer rüzgârı, kalkış anında ve yerinde öğrencilerin yalnız uçuşlarında 8 knot, yolculu uçuşlarda 10 knot üzerinde ise balonla uçuş yapılmaz. Sıcak hava balonu dışındaki diğer balonlar için ilgili AFM'de geçen limitler geçerlidir. "

MADDE 3- Aynı talimatın 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Aynı maddenin birinci fıkrasının a bendi, a bendinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü alt bendi, b, c, ç, d bendi, ikinci fıkrası, ikinci fıkrasının a, b, c, ç bendi, üçüncü fıkrası, üçüncü fıkrasının a, b, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

" (1) Yere bağlı balon operasyonları, ilgili balonun AFM'si içerisinde yer alan gereklilikler kapsamında işletme el kitabında tesis edilen prosedürlere göre işletmenin sorumluluğunda icra edilir. Uygulamaya ilişkin prosedürler, operasyon öncesinde Genel Müdürlük onayına tabidir. "

MADDE 4- Aynı talimatın 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Aynı maddenin birinci fıkrasının a bendi, a bendinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci alt bendi, b bendi, b bendinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

" (1) Balon paraşüt operasyonları özel operasyon olarak değerlendirilmekte olup, bu Talimatın Ek-1 Altbölüm BAS BOP.BAS.190 ve/veya Ek-1 Altbölüm ADD BOP.ADD.510 maddelerinde yer alan gereklilikler geçerlidir. "

MADDE 5- Aynı talimatın 19 uncu maddesinin birinci, ikinci fıkrası, ikinci fıkrasının a, b, c, ç bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Sıcak hava balonlarının yerden kontrolü ile görevli olan yer ekibi üyelerinin, SHT-BALON RUHSAT Ek-4 (E)'de belirtilen eğitimlere sahip olması gerekmektedir. Eğitimlere sahip olmayan kişilerin yer ekibi üyesi olarak görev almalarına izin verilmeyecektir. Sıcak hava balonu dışındaki balonlar için yer ekibi üyesi gereklilikleri Genel Müdürlükçe ayrıca değerlendirilir.

(2) İşletmeler, her sıcak hava balonu için, kubbe kapasitesine göre, biri ekip şefi olmak üzere, aşağıda belirtilen sayıda yer ekibi üyesi bulundurmak ve konuya ilişkin gerekliliklere işletme el kitabında yer vermek zorundadır:

a) Kubbe kapasitesi 150.000 kübik fit (4.250 m³)'e kadar olan sıcak hava balonları için en az 2 (iki) personel,

b) Kubbe kapasitesi 150.001 kübik fit - 340.000 kübik fit (4.251 m³ - 9.620 m³) arasında olan sıcak

hava balonları için en az 3 (üç) personel,

c) Kubbe kapasitesi 340.001 kübik fit - 425.000 kübik fit (9.621 m³ - 12.000 m³) arasında olan sıcak hava balonları için en az 4 (dört) personel,

ç) Kubbe kapasitesi 425.001 kübik fit (12.001 m³) ve üzerinde olan sıcak hava balonları için en az 5 (beş) personel. "

MADDE 6- Aynı talimatın 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Balon uçuş sahası olarak düzenlenmemiş bölgelerde balon uçuşu gerçekleştirmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ilgili Valilik ve Belediyenin, güvenlik, kültür, tarih ve imar açısından ve bölgeye özel diğer hususlar bakımından uygun görüş yazıları ile birlikte balon uçuş sahası değerlendirme yapılması talebini, "SHGM.UOD.86283779.FR.11-Balon Uçuş Sahası İnceleme Kontrol Formu" ile belirlenen gereklilikler kapsamında Genel Müdürlüğe iletir. "

MADDE 7- Aynı talimatın 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (2) Uçuşa ait bayrak kararı, kırmızı (uçulamaz), sarı (hazırlık yapılabilir ama uçulamaz) ve yeşil (uçulabilir) olarak Genel Müdürlük veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen SHM tarafından yayınlanır. Kırmızı (uçulamaz) bayrak kararı yayımlandıktan sonra yeniden değerlendirme sonrasında değişiklik yapılması mümkün değildir. "

MADDE 8- Aynı talimatın 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası, ikinci fıkrasının a, b, c bendi aşağıdaki şekilde eklenmiştir.

" (2) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte bu Talimatın Ek-1 Altbölüm ADD Kısım 4 BOP.ADD.300(a)(1) gerekliliğine haiz olmayan, ancak bu Talimatın yayımlanmasından önce 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarla operasyon yapabilmesine yönelik sürecin bir parçası olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 1 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış uçuş ekipleri için, ilgili uçuş ekibinin talebi üzerine, aşağıdaki gereklilikler geçerli olacaktır:

a) BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 750 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b) 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 10 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

c) Genel Müdürlük bünyesinde görevli kontrol pilotları veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak 1 saatlik kontrol uçuşunda başarılı olması. "

MADDE 9- Aynı talimatın BOP.BAS.205 maddesinin (a) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a. Balonun tartım işlemi, balonun üreticisi tarafından ya da SHT-CAM'ye uygun bir şekilde yapılacaktır. "

MADDE 10- Aynı talimatın BOP.ADD.300 maddesinin (a) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Aynı maddenin (e) alt maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

" a. Uçuş ekibi oluşumu, asgari olarak AFM'de belirtildiği gibi veya balon için öngörülen operasyonel sınırlamalara uygun olacaktır. "

MADDE 11- Aynı talimatın BOP.ADD.410(a) maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a. Balonda 19 (on dokuz)'dan fazla yolcu taşındığı durumlarda veya 475.000 kübik fit ve üzerindeki balonlar ile yapılan operasyonlarda, BOP.ADD.300 maddesinin (a) ve (b) bentleri uyarınca, acil bir durumda yolculara yardımcı olması için uçuş ekibine ilave olarak balon içerisinde bir gözlemci pilot bulunacaktır. "

MADDE 12- Aynı talimatın BOP.BAS.030 maddesinin a alt maddesinin (a.5) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" a.5. Uçuş öncesi kontrolün, SHT-CAM kapsamında gerçekleştirilmesini temin edecek; "

MADDE 13- Aynı talimatın BOP.ADD.040 maddesinin c alt maddesinin (c.3) alt maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" c.3. SHY-CA kapsamında sürekli uçuşa elverişlilik. "

MADDE 14- Aynı talimatın BOP.ADD.300(a)(1)'in (a), (b) ve (c) maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ç) alt maddesi aşağıdaki şekilde eklenmiştir.

" a. Asgari 12 (on iki) ay önce düzenlenmiş BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 550 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b. 335.000 - 425.000 kübik fit arasındaki balonlarda asgari 100 (yüz) saat ticari uçuş tecrübesine sahip olması,

c. 425.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 20 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

ç. Genel Müdürlük bünyesinde görevli veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 425.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması.

"

MADDE 15- Aynı talimatın BOP.ADD.300(a)(1) maddesinin aşağıdaki şekilde eklenmiştir.

" 2. İşletmelerin 550.000 kübik fit üzerindeki balonlarla operasyon yapabilmesi için bu uçuşlarda görev alması planlanan uçuş ekiplerinin aşağıdaki şartları sağlaması gerekmektedir:

a. BPL Grup-D lisansına ve asgari toplam 1500 saat uçuş tecrübesine sahip olması,

b. 450.000(dahil)-550.000(dahil) kübik fit arasındaki balonlarda asgari 200 saat ticari uçuş tecrübesine sahip olması,

c. 550.000 kübik fit üzerindeki balonlarda asgari 20 uçuşta gözlemci pilot olarak görev yapmış olması,

ç. Genel Müdürlük bünyesinde görevli veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilen kontrol pilotları tarafından yolcusuz olarak 550.000 kübik fit üzerindeki balonda yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması.

"

MADDE 16- Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17- Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.